

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Klerikalci so sprejeli zabieve g. Vukičevića

Pristali so na vstop svojih poslancev v radikalni klub

Na podlagi izjave g. Vukičevića, da je postala SLS sestavni del radikalne stranke, so demokrati opustili odpor proti imenovanju klerikalca za ministra.

— Beograd, 21. septembra. Včerajšnji popoldan je bil izredno živahen. V vladnem predstojstvu in v kabinetu zunanjega ministra so se vršile neprestane posvetovanja in konference, vmes pa so se vršile audijence na dvoru. Ministrski predsednik g. Vukičević je bil večkrat dvakrat sprejet v daljši audijenci. Tekom popoldneva so bili na dvoru tudi zunanji ministri dr. Marinković, prosvetni minister dr. Perić in minister ver. Obradović. Po večerni audijenci g. Vukičevića so se iz vladnih vrst razširile vesti, da je dosežen sporazum glede vstopa SLS v vladno in v radikalni klub.

Ukazi o rekonstrukciji vlade podpisani

Danes je kralj podpisal ukaze o imenovanju novih ministrov. — Vprašanje državnih podtajnikov odloženo. — Stališče demokratov.

— Beograd, 21. septembra. Včerajšnji dan je bil izredno živahen. V vladnem predstojstvu in v kabinetu zunanjega ministra so se vršile neprestane posvetovanja in konference, vmes pa so se vršile audijence na dvoru. Ministrski predsednik g. Vukičević je bil večkrat dvakrat sprejet v daljši audijenci. Tekom popoldneva so bili na dvoru tudi zunanji ministri dr. Marinković, prosvetni minister dr. Perić in minister ver. Obradović. Po večerni audijenci g. Vukičevića so se iz vladnih vrst razširile vesti, da je dosežen sporazum glede vstopa SLS v vladno in v radikalni klub.

G. Vukičević je takoj po svoji avdijenci obvestil radikalne ministre in dr. Marinkovića, da vstopi dr. Korošec v radikalni klub in da bo tekmo današnjega dne izvršena rekonstrukcija vlade. Klerikalci pridejo v vladno kot sestavni del radikalne stranke in dobe ministrstvo za socialno politiko. Kot svojega zastopnika v vladni so nominirali bivšega ministra tega resora dr. Gosarja. Razumeta jim je obljubljeno mesto državnega podtajnika v ministrstvu prosvete, na katero mesto kandidirajo prof. Sušnika. Demokratije, ki so se, kakor znano, odločile protiviti razširjenju sedanje koalicije na klerikalno stranko, povdarjajo, da smatrajo na ta način izvršeni vstop klerikalcev v vladno za popolnoma interno zadevo radikalne stranke in ne za stvar, ki bi jo razmerje v vladni koaliciji popolnoma neizpremenjeno.

Na sestankih med g. Vukičevićem in dr. Marinkovićem je bil dosežen sporazum v tem smislu, da vladna oz. radikalna vlada vstopi v vladno do nadaljnjega ne pod demisijske, marveč da se izvrši samo rekonstrukcija vlade. Demokratije so ponudbo g. Vukičevića, da bi jim odstopil še en resor, odklonili, naglašajo, da smatrajo ta aranžma le za provizoren, pač pa so zahtevali zase važnejše resore. Uvidevajoč, da je nadaljnji, če tudi le začasni obstoj Vukičevićeve vlade odvisen popolnoma od pristanka demokratov, je g. Vukičević na to zahtevo pristal. Radikalni izgube na ta način ministrstvo prosvete in do dosedanjih prosvetni minister dr. Ninko Perić moral odstopiti. Ministrstvo prosvete prevzame demokrat dr. Kostja Kumanudija, dosedanjí minister za šume in rudnike. Na njegovo mesto pride dosedanjí minister za socialno politiko dr. Aleksander Miović, ministrstvo za socialno politiko pa prevzame kot radikalni minister klerikalac dr. Gosar. Poleg tega je g. Vukičević zasedel demokratom tri podtajniška mesta in sicer v notranjem ministrstvu, v ministrstvu za promet in v prosvetnem ministrstvu, razun tega pa še muslimanom državnega podtajnika v ministrstvu za agrarno reformo.

— Beograd, 21. septembra. Tudi današnji popoldan je vladalo v ministrskem predstojstvu izredno živahno vrvenje. Dr. Korošec je prisel v kabinet

skupštine ostane položaj na vladi v bistvu popolnoma neizpremenjen in se bodo reševali vsi važni državni in politični problemi šele po konstituiranju parlamentarnih klubov in po konstituiranju Narodne skupštine same.

V vseh političnih krogih se smatra ta aranžma le za provizorno in kot zadnji poskus g. Vukičevića, da se vzdrži na krmlu. Zlasti se podrtava dejstvo, da demokratije niso sprejele ponudbe g. Vukičevića, ki jim je v kompenzacijo za pristonek k vstopu klerikalcev v vladno nudil še eno ministrstvo. To se tolmači kot dokaz, da vidijo tudi demokratije dr. Marinkovićeve skupine v tej rekonstrukciji vlade le provizorij, ki bo trajal do začetka oktobra. Vladni radikalci sicer upajo, da se je z vstopom klerikalcev v radikalni klub znatno ojačal njihov položaj v radikalni stranki, vendar pa je opaziti, da tudi oni z veliko skopso gledajo na nadalji razvoj dogodkov, zlasti še, ker čutijo, da bo vstop SLS v radikalno stranko le še pospešil akcijo za združitev demokratije in formiranje močne protivladne parlamentarne formacije.

ministrskega predsednika že ob 8. zjutraj in čakal tam do trideset na 9. ko je šele prišel g. Vukičević. Istočasno se je vršila pri dr. Marinkoviću konferenca demokratičnih ministrov. Okrog 10. je g. Marinković imel krajši sestanek z g. Vukičevićem, ki je nato odšel na dvor. Dr. Marinković pa k g. Davidoviću ter ga informiral o položaju. Odhajajoč na dvor je g. Vukičević novinarjem izjavil, da je sedaj vse gotovo in da gre na dvor, da predloži kralju v podpis ukaz o imenovanju dr. Gosarja za ministra socialne politike. Na vprašanje, kaj bo z ministrom dr. Perićem, je g. Vukičević izjavil, da prihaja on v poštev za drugo politično kombinacijo. Ko so ga novinarji opozorili na verzije, da bi imel dr. Perić postati minister za notranje zadeve, je g. Vukičević izjavil: „To sem jaz!“ G. Vukičević se je mudil na dvoru do pol 12. in se je nato vrnil v ministrsko predstojstvo. Po povratku je novinarjem, ki so ga nestrpno pričakovali, potrdil, da so podpisani ukazi o imenovanju dr. Gosarja, dr. Miovića in dr. Kumanudija za ministre, dočim vprašanje državnih podtajnikov še ni rešeno. Doda je še, da do imenovanja najavljenih državnih podtajnikov sploh ne bo prišlo, ker odpotuje kralj že danes popoldne v Topolo.

Zagreb, 21. septembra. Današnji „Obzor“ poroča v zvezi z vstopom klerikalcev v radikalni klub, da se bo vršil meseca novembra kongres SLS, na katerem bo definitivno izvršena likvidacija stranke in fuzija z radikalci.

Beograd, 21. septembra. Kakor se izve iz vrst davidovičevcev, je dr. Voja Marinković na svojem včerajšnjem sestanku z g. Davidovićem obrazložil svoje stališče glede vstopa klerikalcev v vladno, odnosno radikalno stranko in naglasil, da ostanje sedanja situacija nespremenjena vse dotle, dokler se ne sestane Narodna skupščina. Dr. Marinković je mnenja, da se bo v tem času položaj popolnoma razčistil in bo potem možno presojati, kako razpoloženje vlada v Narodni skupščini in kake nadaljnje kombinacije bi bile mogoče.

Mednarodni kongres za tujski promet

— Beograd, 21. septembra. Danes popoldne je bil svečano odprt mednarodni kongres za tujski promet. Kongresa se udeležujejo delegati Avstrije, Belgije, Češkoslovaške, Danske, Grčije, Holandske, Madžarske, Nemčije, Norveške, Poljske, Rumunije, Švedske, Švice, Turčije in Anglije. Jugoslovensko delegacijo vodi Slovenec dr. Ciril Zizek. Svečane otvoritve so se udeležili zastopniki vlade, predstavniki oblasti in zastopniki vseh naših tujsko prometnih organizacij. Kongres se bo bavil zlasti z ureditvijo enotne propagande v Ameriki, z vprašanjem razpečavanja propagandnega materiala na parnikih in vlakih ter z olajšavami v tujem prometu. Na čast udeležencem kongresa jim priredi beogradska občina banket.

Likvidacija klerikalne stranke

SLS se je odpovedala samostojni politiki in postala sestavni del radikalne stranke. — „Slovenec“ se ne upa povedati volilcem SLS resnice. — Združitev reakcije bo pospešila osnovanje demokratske fronte.

Klerikalci so se odločili, da vstopijo v radikalni poslanski klub, in z. plačilo so dobili en ministrski portfelj ter mesto državnega podtajnika v prosvetnem ministrstvu. Dr. Gosar postane minister za socialno politiko, prof. Sušnik pa podtajnik v prosvetnem resoru. SLS se je odpovedala samostojni politiki: klerikalnega poslanskega kluba v novem parlamentu ne bo več, dr. Korošec ne bo več vodja samostojne klerikalne parlamentarne delegacije, pač pa bo postal podpredsednik radikalnega kluba.

Dr. Koroševa kapitulacija je večja in obsenejša po svojem bistvu, kakor je bila Radičeva, ki je sicer priznal vidovdanske ustave in se odpovedal republikanstvu ter vsem separatističnim težnjam, vendar pa znal kljub temu ohraniti samostojnost svoje stranke.

SLS je postala sestaven del radikalne stranke, odpovedala se je svoji preteklosti in poleg odgovornosti, ki jo nosi za negativno delo v preteklih letih, prevzela nase tudi odgovornost za delo radikalne stranke, ki je poleg drugega tudi v prvi vrsti kriva, da nimamo v naši državi izenačenih davčnih bremen.

Korak dr. Korošca in njegovih tovarišev pomenja v svojem bistvu likvidacijo programa SLS, kajti ljudje, ki so pisali, da v Srbiji sploh ni nobene kršćanske stranke in da so vse tamonje stranke, tudi radikalna, pod vodstvom in vplivom framažonstva, ki pa sedaj sami vstopajo v radikalno stranko, ne morejo več govoriti o kakem svojem posebnem programu, ako izvajamo njihove osebne namene in cilje rimskega klerikalizma, ki mu je glavno načelo, da namen posvečuje sredstva. Za klerikalno neiskrenost je značilno, da se današnji „Slovenec“ ne upa odkrito povedati svojim ljudem, da so klerikalci dobili enega ministra v vladni samo pod pogojem, da vstopijo v radikalni klub in postanejo sestaven del radikalne stranke. V strahu pred svo-

jimi volilci, ki sedaj zopet spoznavajo, da so jih klerikalni voditelji pred volitvami prevrtili, ko so vplivali nanje z verskimi argumenti, se jim ne upajo natočiti čistega vina.

Dvomimo, da bi klerikalna stranka v Sloveniji dobila 20 mandatov, če bi povedala volilcem, za kakšno ceno se ima doseči njeno sodelovanje v vladni. Mi smo pred dnevi pozdravili likvidacijo klerikalne stranke ne samo zato, ker je verska in pokrajinska, ampak tudi zato, ker klerikalni voditelji sedaj ne bodo mogli več igrati dvojne vloge, ker se ne bodo mogli več ogovarjati na radikale, češ da jih ovirajo v njihovem delu. Postali so sedaj sami sestavni del radikalne stranke. Treba pa je to slovensku ljudstvu odkrito povedati, treba mu je povedati, da se je dr. Korošec zvezel z g. Vukičevićem na življenje in smrt, da dr. Korošec odobrava vsa dela Vukičevićeve vlade, da odobrava demontiranje našega šolstva v Sloveniji itd. itd.

Izvršeno je, vzklila današnji „Slovenec“, ki pove samo, da je „izpolnjen blejski pakt“, zamlčuje pa, za kako ceno se je to zgodilo. Za en ministrski portfelj so voditelji izročili SLS g. Vukičeviću in njegovim radikalom, ne da bi imeli toliko poguma, da bi povedali svojim volilcem, kaj so postali. Seveda tudi ne pove, da so klerikalci morali izpolniti blejski pakt v celem obsegu, g. Vukičević pa jim je dal mesto obljubljenih dveh, samo enega ministra.

V ostalem bo združitev vseh reakcionarnih elementov v državi le pospešilo osnovanje velike demokratske fronte in bo razčistilo pojme v našem političnem življenju. V tem pogledu je značilno pisanje demokratske „Pravde“, ki stoji pod vplivom zunanjega ministra dr. Marinkovića in ki se ne zavzema samo za ustanovitev demokratskega bloka, temveč za popolno združitev demokratskih strank.

Ljubljanska porota

Ljubljana, 21. septembra.

Pri včerajšnji obravnavi proti kraljevu Albertu sta bili stavljeni porotnikom dve vprašanji, prvo, glavno, če je kriv hudodelstva goljufije in če je ogoljufal namenoma razne tvrdke za znesek nad 20.000 Din in drugo, za slučaj, če bi prvo zanikali, če je kriv, da je l. 1922 do 1926 v Ustju kot dolжник mnogih upnikov vsled malomarnosti postal plačila nezmožen, ker je lahkomišelnost in nerazumno uporabljal kredit in oškodoval svoje upnike ter ni pravočasno predlagal otvoritve konkurze.

Prvo vprašanje so porotniki enozlasno zanikali, a drugo eventualno soglasno potrdili, na kar je bil obtoženec obsojen na 6 mesecev strogega zapora s trdim ležiščem.

TAT LOJZE.

— Vidiš ga, kako dolge prste ima, tega se je pa gotovo mnogo prišlo, je dejal med poslušalci mlad čevljarški pomočnik, ki je spoznal v obtožencu, ki so ga pripeljali na zatožni klop, svojega nekdanjega delovodjo Alojza Zalarja iz Studenca pri Mariboru, rojenega 15. decembra leta 1895 v Zaln in že kaznovanega.

Čevljarček, ki je zagledal obdolženca, si je kar pomel roke, tako je bil zadovoljen. Dejal je, da je delal kot vajenec skupaj z Lojzeto, ki mu je večkrat pošteno ural navel, a sedaj sedi Lojze tukaj da mu bo naveli drugi.

Zapisnikar je bral obirno obtožnico, ki očitno Lojzeto, da je ukradel razne predmete v skupni vrednosti nad 20.000 Din. Predvsem je omenel mnogo moške obleke, perila, klobuke, rute, ženske čevlje, rjuhe, blaga ženske obleke, zlate prstane in drugo ročnijo.

Lojze Zalar je poznal že od vojakov Andreja Grčarja, doma v Kamniku pri Preserjih. Leta 1920 je Andrejčeta tudi parkrat obiskal. Ko je bil okoli Božiča istega leta pri njem, je opazil, da ima Grčar dosti obleke ponudil mu je za suknjo in klobuk 250 Din. Ko bi moral plačati je dejal Andrejčetu, da slučajno nima pri sebi denarja, ker ima založenega v svoji „lager“ v Kamni gorici, kjer ima polno stare obleke in novega blaga. Dejal je Andreju, naj ga čaka drugi dan na ljubljanskem kolodvoru, če ga ne najde, naj pa pride kar v Kamno gorico kler mu bo takoj plačal kupnino.

okno. Obtoženec se je potem klatil po Razvanju, po Malem Vrhu, v Zalni, Podlipoglavu, Peršanu, Slivnici, Rudniku in Ponovi vasi, povsod je pustil za seboj sledove, povsod kaj odnesel.

Aprila l. 1923 je igral pri natakariči Roci na Rudniku Mico Kovačevu, kjer se je gostil, a nič plačal. Obtožnica ga dolži, da je tudi varal javne oblasti, dajal napačne podatke o svojem imenu rojstnem kraju in sploh o svojih razmerah. Za ta slučaj je bil zavarovan z oblastnim izkazilom in se predstavljal kot Rudolf Lechner, katerega izkazilo je imel.

Ura njegove svobode je odbila. Molče poslušal obtožnico in sam sebi ne more verjeti, da je tak grešnik, saj je obdolžen hudodelstva tatvine, prestopka poverbe in goljufije ter prestopka proti zlaščevalnim predpisom.

Poroti je predsedoval višji svetnik dr. Kaiser, prisodnika sta bila svetnik Stuhec in sodnik dr. Petelin. Državno pravdnštvo je zastopal drž. pravnik Lavrenčak, a obtoženca je zagovarjal dr. Žužek.

K razpravi je bilo povabljenih 21 prič, od katerih je Smrekarja zadel mrtvoud, a njegova žena leži v porodni postelji, a priča Suhadolnik, ki je tudi važna, je v Ameriki.

Obtoženec je bleđ, prikupljiv človek, pred porotniki sedi v rjavi suknji ter pomizno odgovarja.

Ker manjka več prič in hoče zagovornik predlagati še druge priče, predlaga preložitve razprave. Državni pravnik se temu protivi in predlaga, da bi se razpravljalo, zapisniki nenavzočih prič pa prečitati.

Senat je sklenil razpravo nadaljevati. Obtoženec se je zagovarjal, da mu je dal g. 1924 umorjeni čevljar Mikl ukraden obtele na razpolago, da bi jo prodal. Tudi glede drugih tatvin se je skušal izmuzniti z raznimi, večinoma jalovimi izgovori.

Slednjič je prišla na vrsto večika tatvina 22. februarja 1922 v Peršanu, kjer je bilo ukradeno Jožefi Kožuh moške in ženske obleke, prstanov in perila skupaj za 678 Din.

— Blaga sem kupil za 4000 Din na Dunajski cesti v Ljubljani, msem ga pa ukradel; samo datum me moti.

— Boste morali voditi dnevnik o tatvinah, da ne boste pozabili.

Publika zaploska.

— Potem ste obtoženi glede Spodnje Slivnice. Ali ste 7. junija 1922, vzeli Francetu Habjanu iz zaklenjene hiše britve, uro, hranilno knjižico in drugo, vredno 562 Din.

— Bil sem tedaj v Mariboru.

— Saj ste vendar prodali svojemu znancu britve.

— Ta me je pa zamenjal, drugi je moral biti.

— In na Rudniku 16. julija 1923 pri Joži Ustniku, ki mu je zmanjkalo 1777 Din.

— Jaz nisem bil, dvojnika-razbojnika moram imeti. Ves tisti čas sem bil v Studencih.

— Pa so orožniki poslali izvleček, da ste bili tedaj na Studencih odgašeni.

— Tisto knjigo čudno vodijo, to ni res.

— Pa pet stanovanj ste imeli v kratkem času. Izdajali ste se za Lechnerja.

— Ne, samo dve stanovanji sem imel.

— Še slučaj Jože Virant iz Ponove vasi, ki je bil olajšan za 3065 Din.

— Nisem bil tam.

— Pa imamo priče.

— A vendarle ni res. Le še priče zaslišite.

— Ali hočete še do prihodnje razprave sedeti.

— Raje še čakam, kot, da bi bil po nedolžnem zaprt.

— Ze leta 1921. so vas oblasti iskale in smo vas šele letos dobili. Enkrat ste bili kaznovani pod lažnimim Lechner in bili izgnani v Nemško Avstrijo.

Obdolženec molči.

Sodni dvor je nato ugodil predlogu obtoženca radi zaslišanja danes izostalih prič in sklenil, da se razprava novih prič preloži.

Dr. Kramer o svojem sestanku z g. Davidovićem

— Beograd, 21. septembra. Ne glede na razvoj dogodkov v vladni se z vso energijo nadaljuje akcija za združitev demokratije. Posebno važnost pripisujejo politični krogi včerajšnjemu sestanku g. Davidovića z ljubljanskim poslancem dr. Kramerjem. Novinarji so se za ta sestanek živo zanimali in se obrnili na dr. Kramerja samega s prošnjo, naj jim pojasni stališče slovenskih demokratov v tem problemu.

Dr. Kramer je novinarjem izjavil, da je napravila gesta g. Davidovića, ko je narčil svojim pristajem v Sloveniji, naj glasujejo za SDS, v krogih slovenskih samostalnih demokratov izredno ugoden vtis in da vidijo v tem naklonjenost g. Davidovića do akcije za ujedinitenje vseh demokratov. Na vprašanje novinarjev, ali je razpravljalo o tem vprašanju tudi z g. Davidovićem, je dr. Kramer naglasil, da je samoočisti razumljivo, da se govori o ujedinitenju, če se sestane dva demokrata. G. dr. Kramer smatra, da ta akcija na najboljši poti in da se bo v najkrajšem času uspešno zaključila.

ŠOLA NARODNEGA ZDRAVJA V ZAGREBU

— Zagreb, 21. septembra. Dne 3. oktobra se vrši svečana otvoritev šole narodnega zdravja, ki je bila ustanovljena s pomočjo Rockefellerjeve fundacije, ki je dala inicijativo za ustanovitev civilnih higijenskih institucij v naši državi in je izdala v to svrhu še doslej nad 30 milijonov dinarjev. Ta šola pa ni namenjena samo za higijensko inicijativnost naše države, marveč za vse sosedne države. O priliki otvoritve se bo vršil mednarodni higijenski kongres, na katerega so povabljeni zastopniki vseh evropskih držav.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.515—13.545 (13.53), Curih 1094—1097 (1095.5), Dunaj 7.9925—8.0225 (8.0075), London 276.30 d, Newyork 56.65—56.85 (56.75), Praga 168.15—168.85 (168.45), Milan 308.375—310.375 (309.375). Efekti: Celjska pos. 164 d, Ljubli. kreditna 140 d, Praštediona 850 d, Kreditni zavod 160 d, Strojne tovarne 70 bl, Vevče 135 d, Ruše 260—270, Karenska ind. dr. 400 d, Stavbna 56 d, Sešir 104 d.

Losni trg: Tendence neizpremenjene. Zaključkov ni bilo. Iše se brusilni in taninski les. Povpraševanje je za suha bukova drva fr. vag. nakl. post. a 19. Nadljo se bordonah fr. vag. nakl. post. a 250.

Deželni pridelki: Tendence za žito neizpremenjene. Zaključkov ni bilo.

ZAGEBSKA BORZA.

Devize: London 275.95—276.75, New York 56.626—56.826, Milan 308.59—310.59, Curih 1094—1097, Amsterdam 227—2283, Berlin 13.521—13.551, Dunaj 7.9925—8.0225, Praga 168.05—168.85.

Efekti: 7% invest. posojilo 1921 834 24% volja škoda 380—382, Hipotekarna banka 55, Ljubljanska kreditna 140, Praštediona 850, Trboveljska 485—490, Vevče 140—145.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih, Beograd 9.15, Pariz 20.35, Milan 28.26, London 25.275, Newyork 516.63, Berlin 123.50, Praga 15.37.

Kaj je z regulacijo Ljubljane?

Klerikalci vzrok higijenskega škandala sredi Ljubljane. — Kdo je onemogočil ljubljanski občini hidroelektrično centralo?

O klerikalni skrbi za Ljubljano priča najboljše neregulirana Ljubljana, smradljive vode, ki se pretakajo po kotanjah struge, bujno zelene oaze sredi umazanih mlak, z ednimi svojimi prebivalci, debelo izpitanimi podganami, ki posejajo obrežne hiše in so v nezmožno nadlogo prebivalstvu ob Ljubljani.

Neregulirana Ljubljana je škandal, nad katerim se upravičeno zgražajo domačini in tuji.

Regulacija dela v Ljubljani bi morala biti po prvotnem načrtu končana že l. 1915., prišla pa je vojna in vse je zastopalo. Danes obstaja nevarnost, da propadejo že napravljena dela in da bi bil dr. Korosec dve leti ljubljanski poslanec in da je imela SLS ob sestavljanju državnega proračuna tri ministre v vladi, ni ničesar poskrbeljevala, da bi se mogla ta dela nadaljevati.

Klerikalci so namreč temu problemu, ki je eden najvažnejših za Ljubljano v estetskem in higijenskem oziru, kakor tudi za bližnje Barje v gospodarskem pogledu, ostali povsem pasivni kakor vsa prejšnja leta, ko je klerikalni deželni odbor zaneslil izvedbo započetih regulacijskih del.

Da so krivi samo klerikalci, ker Ljubljana se ni regulirala, je ugotovil že pokojni dr. Karol Triller, ki se je kot član deželnega odbora zamahtil proti sklepu pom. večine.

V času občinskih volitev l. 1921 je dr. Karol Triller na shodu demokratične stranke v Ljubljani izjavil:

«Škandal je, da danes Ljubljana ni regulirana, škandal je, da danes kanali niso urejeni, kanali, iz katerih preti okuženje. Nastane vprašanje: Kdo je bil kriv? ... Jaz pravim na ves glas: «SLS in nihče drugi!» Naglašam: «Tisti deželni odbor, ki je zabral» nil, da bi se bila ta dela izvršila!»

Regulacijo Ljubljane je vodilo posebnost podjetje, to je komisija za osuševanje Barja s pomočjo fonda, v katerega so prispevali v lasti, dežela in 10 % mestna občina. Regulacija dela so se pričela pred vojno, ni izvrševati, toda vojna jih je nepričakovano ustavila. Že pred vojno je dr. Šušteršič regulacijo dela zavlačeval, ker ni hotel dati na razpolago v ta namen nabranega fonda, ki ga je upravljal deželni odbor. Potem je izbruhnila vojna. Ta čas je deželni odbor dela brez potrebe popolnoma ustavil, češ, da ne da niti vinarja, dokler mu avstrijski poljedelski minister ne izplača ob izbruhu vojne ustavljene agrarno-kulturne

subvencije, ki pa je tvorila najmočnejši agitiacijski fond SLS.

Med vojno je prišlo v Ljubljano na tisoče in tisoče italijanskih vojaških ujetnikov, kvalificiranih betonarskih delavcev. Ker je vojna uprava ponudila te voje ujetnike komisiji na razpolago, je dr. Triller v deželnem odboru opetovano stavil nujni predlog, naj se regulacija Ljubljane izvrši s pomočjo teh delavcev. Večina deželnega odbora pa je ta predlog kategorično odklonila.

Dr. Triller, ki je kot deželni odbornik imel neposredno vplod v delovanje klerikalne večine deželnega odbora, je torej sam ugotovil, da so klerikalci krivi, da se Ljubljana ni regulirala že med vojno. Takrat bi se to izvedlo s par milijoni kron, kar bi sedaj veljalo desetine milijonov dinarjev. Neregulirana Ljubljana je smrdljiv spomenik klerikalne skrbi za Ljubljano.

V zvezi z regulacijo Ljubljane je bilo tudi vprašanje naprave električne vodne centrale ob šentpeterskem mostu, ki bi ob poglobitvi Ljubljane dajala 1200 HP, kar bi zadostovalo za izpolnitev parne centrale ter preprečilo pomanjkanje električnega toka, ki je nastalo med vojno in po vojni in vsled katerega je bil bivši gerentski svet prisiljen razširiti sedanjo električno centralo. Klerikalni deželni odbor se je z največjim odporom upravljal zahtevi mestne občine, ki se je potegovala za vodno silo, in vodilo se so dolge pravde, v katerih je seveda končno zmagal deželni odbor s pomočjo avstrijske vlade.

Ako imamo torej sredi Ljubljane ogromen vir okuževanja, neregulirano Ljubljano, ako imamo sredi Ljubljane razmere, ki bičajo v obraz vsem higijenskim zahtevam, če Ljubljana nima danes svoje hidroelektrične centrale, so krivi tega samo klerikalci, ki so v svojem slepem sovražstvu napram napredni Ljubljani vedno ovirali njen razvoj.

Ogromno milijonsko škodo so že povzročili Ljubljani in njenemu prebivalstvu; da bi jo kdaj pozneje hoteli popraviti, niso niti z mezinem ganili, pač pa so znali naložiti ljubljanskemu prebivalstvu nova bremen v obliki novih davkov, ko so prišli v vlado in se polastili s pomočjo komisarijata ljubljanske občinske uprave.

Ta klerikalna ljubezen napram Ljubljani bo tudi vzrok, da bo 2. oktobra ogromno večina ljubljanskih volitev volila proti klerikalno.

oropane. Okno v sobi je bila samo pritrjeno, okno na stranišću pa je bilo na stečaj odprto. Vlomilci so vdrli v stanovanje skozi okno na ulico. Politijska komisija je pregledala oropano stanovanje. Služkinja tudi ni bila že nekaj dni v hiši, ker je bil najemnik odsoten. Včeraj je prišla, da uredi sobo za Ingelviča, ki je napovedal svoj prihod. O vplomu so obvestili tudi grofice, ki je z avtom prispela v Zagreb in dosedaj še ni mogla ugotoviti, kaj so ji vse vlomilci odnesli.

Stjepan Ivančič, posestnik v Kutini, je zadnje čase obrekoval svojo ženo, kjer je bil mogel, in sicer iz ljubosumnosti. Osumil jo je, da ljubi nekega Miška Mukača. Žena ga je rotala, da nima z Miškom nobenega razmerja, Miško se je pa sam hvalil po vasi, da je Ivančičeva njegova ljubica. Zato je mož ženo naganjal, naj toži lažnjivca. Prišlo je res do obravnave. Pred sodiščem se Miško ni vedel baš kavalirsko, kajti izpovedal je, da je imel ljubavno razmerje s tožiteljevo ženo. Stjepan in žena Mica sta odločno protestirala in sodišče jima je verovalo ter obsodilo Miška na 8 dni zapore. Na Mico so pa še vedno kazali s prstom in jo imenovali prestestnico. Tudi njen mož se ni dal prepričati o njeni zvestobi. V obupu je Mica počakala Miška na cesti in ustrlela nanj dvakrat iz zasede. Na srečo klevetnika ni pogodila, a orožniki so jo kljub temu zaprli. Pred sodiščem je izjavila: «Takoj ko pridem iz zapore, moram ubiti tega gada!»

Pokrajinska razstava

Naša pokrajinska razstava ima letos z vremenom izjemoma srečo. Pri otvoritvi je res bilo, zdaj je pa že tretji dan ugodno vreme in danes se je nebo popolnoma zjasnilo tako, da se nam obetajo najlepši jesenski dnevi, ki bodo privabili na razstavo marsikoga, ki bi ostal ob slabem vremenu doma.

Včeraj je bil poset za delavnik dober. Ves dan so si posetniki ogledovali razstavljeno blago in hodili po paviljonih, kjer je bilo toliko lepega in zanimivega, da mora biti z razstavo zadovoljen tudi največji pesimist. Splošno se čuje mnenje, da je letošnja pokrajinska razstava na višku. To velja zlasti za gledališko, vrtnarsko, sadjarsko, zelenjadno in vinarstvo. Kdor je videl slične prireditve v drugih državah, mora priznati, da smo lahko Slovenci na svojo razstavo ponosni. Žal ne uvidevajo nenege pomena državne in samouprav. Obliki, ki mečejo organizatorjem polna pod noge, namesto da bi jih pri njihovem težkem delu podpirale. Vodstvo velesejma odnosno pokrajinske razstave ima dan za danem stnosti s carinarico in mestno občino, ki vidi v razstavi samo objekt za izžemanje raznih javnih dajatev. Posledice tega čudnega stališča bo čutilo naše narod. Gospodarstvo se boli, kakor jih že čuti. Država in občina bi pač lahko uvideli, da take prireditve niso cirkuška podjetja, iz katerih se lahko izvleče vse, kar sploh morejo dati. Ako bomo na ta način pospeševali gospodarsko delavnost, nas čaka neizogibna propast.

Danes je krasen jesenski dan in to se pozna tudi na razstavi. Posetniki hodijo radostnih in od paviljona do paviljona in povsod je opaziti živahno vrvenje. Popoldne bo sejmice še bolj živo. Zvečer se pripravljajo atrakcija v obliki tekmovalja najlepše bubi glavice in najlepše kite. Tekmovanje se bo vršilo danes ob pol 9. v Dolničarjevem paviljonu. Ocenjevalci bodo g. Navinšek, Vavpotič in še nekateri drugi, ki bodo izbrani iz občinstva. Opozorjamo danes in gospodične na to tekmovalje, ki ima nedvomno svoj družabni pomen.

Včeraj smo poročali, da prireditelj sejmska uprava v petek popoldne mladinski dan. Ta dan je bil namenjen naši šolski mladini, ki bi si pod vodstvom učiteljskega gledala pokrajinsko razstavo, obenem pa posetila Mali prater, da se proti nizki vstopnini v razne komedije in na vrtiljake malo razvedrijo in pozabava. Toda naša slavna prosvetna uprava je odgovorila na zavedno vlogo, da šolski mladini poseta razstave iz pedagoških (?) vzrokov ne more dovoliti. Radovedni smo, kakšni so ti pedagoški vzroki in zakaj bi si ne smela šolska mladina ogledati pokrajinske razstave. Menda se slava prosveta boji, da bi se naši malčki pri pogledu na kakej ali rdeča jabotka ne pohujšala. Živimo pač v času in v blažen domovini, kjer eni podirajo, kar so drugi s težkimi mukami gradili. Žalostna nam majka!

Leticija je prišla za ročaj revolverja. Toda Faulton se za njeno grožnjo ni zmedel.

— Leticija! ... Zadržela je, dasi je pričakovala, da jo tako nagovori.

— Leticija! — je ponovil strastno. — Ali veste, da vam preti smrtna kazen, če povem kapitanu, da ste ženska? In da vas niti vaš ljubček d'Albaniac ne bo mogel rešiti?

— Zblazneli ste, Faulton!

— Ze mogoče. Toda ne ... nisem zblaznel. Vem dobro, kaj hočem.

— Kaj?

Faultonove roke so se iztegnile proti dekletu. Leticija je pa zgrabila nasilnika z eno roko za ramo, z drugo pa za mahnila in mu prisilila zaušnico. Potegnila je revolver, nastavila cev Faultonu na čelo in vzklila:

— Faulton, molčali boste! D'Albaniacu o tem vašem nepremišljenem koraku ne bom ničesar omenila. Ako bi mu povedala, bi vas ubil. Toda vi boste molčali. Ako črhnete le besedico, vam lastnorčno poženem kroglo v glavo!

Od razburjenja ji je zapiralo sapo. Položila je samokres nazaj, se ozrla na spuščen Faultonov obraz in spregovorila:

— Glup ste, Faulton! Mar se tako

Prosveta

Vrt Eden

Komedija. — Prevel I. Zagar. — Režiser. prof. O. Šest.

Za zunanje velesejmske posetnike in za nedeljsko domačo publiko so pripravili in snodi prvič uprizarili to židovsko spektakulativno, čisto operetno, komedijo za silo podobno burleski. Brutalen naturalizem, nekaj solzave dejanske sentimentalnosti in neslane romantike je povezano v povsem neverjetno dejanje in v neuhoviti ter bomo humoren dramatičen kiti.

Prvo dejanje se godi v garderobi kolovarske varietete, ki ima taino sobico za sestanke. Med nemoralnimi članicami tega varietete je zelo mlada pevka Tilly, nezakonska hči bednice. Tilly je krasno in pošteno dekletce Madam Süss, lastnica varietete, zaklene Tilly z gener. ravnateljem Glessingom v garderobo, toda Tilly se nasilno reši s tem da vrže ravnatelju v glavo šampanjko. Zato je Tilly takoj odslovljena.

Kot garderobierka pa deluje stariška dama, »Rosa«, vdova polkovnika in barona. Ta Rosa si privoščila vsako leto dopust štirinajstih dni. Ki jih preživlja na morju s svojimi trdo prisluženimi prihranki kot baronica polkovnika v družbi najodličnejše in najimovitejše gospode. Rosa vzame torej Tilly s seboj na riviero, kjer nastopa kot mama in hčerka, baronica in baronesca.

Tu se zaljubljuje v ljubčivo in originalno Tilly starbi aristokrati, med njimi celo minister grof: da bi zadržali baronico in baronesco čim dalje v svoji družbi, pri piketu nalašč izrubljajo na korist mame baronice. Tilly pa resnično ljubi in končno za snubi vseučil. docent pl. Werneke. Tilly neče varati in odkloni ljubljene snubca. Seveda je nesrečna, ko hoče obupati docent neutezoma odpotovati: «mama» baronica pa Tilly pohčeri, tako da je šanzoneta zdej resnična baronesca.

V III. dejanju se v velikomestnem hotelu pripravila poroka: zbirajo se svađe z darovi, sorodniki ženinovi, le ministra še pričakuje. Pride pa kot svet tudi gener. ravnatelj Glessing, ki je izkušal Tilly v varietetu upijati in posiliti. Seveda spozna Tillyko in ji da razumeti, da je ne izda, ako se mu bo udajala. Tilly tega noče in pove vso resnico ženinu Wernekeju. Ta pa napravi škandal pokliče sorodnike in končno Glessinga, ki obeta, da bo možkal kot grob... Poroka bi se torej vendarle lahko izvršila: toda zdej noče Tilly, ker noče biti odvisna od podlega Glessinga. Jezna si strga poročno obleko z dragocenimi rodbinskimi čipkami s telesa in odide samo v kombinizi, a ponosna beračica s svojo »mamo«.

V IV. dejanju sta Rosa in Tilly zopet bednici. Ženin in sorodniki ponujajo Tilly 50.000 za to, da izgine in molči. Toda Tilly raztrga čok. Neko gledališče ponuja Tillyki gažo 10.000 na mesec, ako bo nastopila v kombinizi. Toda ona zopet ponosno odkloni. Tedaj pride knez Ebersmark, 75-letni starček, ko zasnuhi in ji notarijalno zjamči ogromno dedščino, ako se poroči z njim in še pod pogolem, da nastopi kot nevesta v kombinizi. Tilly vse sprejme in - komedije je, hvala Bogu, konec.

Predstava je bila po g. Šestu prav okusno izrežirana, a potrebovala bi še nekaj skušeni. Izvrsten Werneke je bil g. Peček, ki je danes močan steber naše drame in opere. Prav dober stric je bil g. Cesar, imenito karakterizirana teta gospa Medvedova zelo realističen in povsem ustrezljiv šuft Glessing g. Povhe, tipična židovska zvodnica Süssova ga. Juvanova, jako posrečen knez g. Drenovec, takisto vrlo dobi aristokrati g. Kralj Gregor in Lipah. Tillyko je igrala z veliko rutino ga. Batatkova, ki je bila zlasti v III. dejanju in v resnejših momentih prav dobra. Vloga pa ni zanjo in bi bila bolj primerna g. Šaričevi ali gđ. Juvanovi. Roko je igrala ga. Avg. Danilova zlasti v I. dejanju odlično: kot baronica je bila kasneje včasih preveč drastična garderobierka, dasi bi morala biti ves čas resnična baronica, torej brez proletarskih zvez in tonov. Od naše odlične umetnice s 40-letno igralno kariiero zahtevamo pač vedno največ! Živahne girls so bile gđ. Mira in Silva Danilova ter gđ. Vida Juvanova. Končno ml. omeniti še pretrano karakterizirane koruptnega polici. viš. komisarja g. M. Skrbniška ter prav živo resnično podajanje plesnega mojstra g. Sancia. Ostale vloge so neznatne, epizodne.

Fr. G.

Ljubljanska drama vprizori v četrtek, dne 22. t. m. ob 20. ur. v opernem gledališču Shakespearejevo komedijo »Mnogo hrupa za nič« v režiji prof. Osipa Sesta. Posetniki gledališke razstave imajo 20 odst. popusta o dnevnih cen. sicer veljajo običajne dramske cene.

Verdi: »Traviata«. V petek 23. t. m. se poje v ljubljanski operi Verdijeve »Traviata«, v kateri gostuje ga. Slatin - David-

govori z žensko? Z grožnjami me hočete preplašiti? Smešno! Saj se vas ne bojim in tudi braniti se znam. Zbogom! Se bova že še videla.

Menda je razumel Faulton te besede kot odpuščanje in migljaj, da upanje še ni pokopano, kajti obraz se mu je zjasnil. Čim je zaprla Leticija za seboj vrata, je zamrmral:

— Oprostite ...

Na hodniku se je Leticija naslonila na steno in začela razmišljati:

— Kaj početi? Povedati Jeanu? Ne, bolje bo molčati. Dokler sem sama, se lahko branim. Revolver bom nosila vedno pri sebi. Kar bo pa bo.

Pristopil je seržant Gerin in vprašal, kakšno delo naj da moštvo.

— Ob dveh prenesite vse v določeno celico. Na površje se dvignemo šele jutri zjutraj. Ponoči očistijo potapljači dno in pot, po kateri se homo dvigali. Ali bo delo do popoldne končano?

— Mislim, da bo.

Seržant se je vrnil k moštvo. Popoldne je d'Albaniac poiskal Leticijo in jo informiral o vsem, kar je pravil be-neški magnat.

— Kaj hočemo. — se je nasmehnila, — to dokazuje, da se človeštvo sicer stara, da pa kljub temu ni neumno. Obnoviti sredi strojnega stoletja srednje-

dova iz Beograda in pa slovenski tenorist g. Peter Burja, član Narodnega gledališča v Mariboru.

Opozorjamo na razpis gledališkega abonmala za sezono 1927-28. — Dosedanji uspeh razpisa je zelo lep in so prvi trije redni abonmaji A, B in C že skoro popolnoma zasedeni. Zanimanje se kaže tudi za novo razpisani premijski abonma. Interesente vabimo, da čim prej podpišejo gledališki abonma. Priglasit se sprejemajo do sobote v veži dramskega gledališča.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 21. septembra 1927; katoličani: Matej; pravoslavni: 8. septembra, Rož. Bog.

Jutri: Četrtek, 22. septembra 1927; katoličani: Mauricij; pravoslavni: 9. septembra, Joahim i Ana.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: «Grofica Marica».

Kino Matica: «Muhe iz ljubosumnosti».

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bohinec, Rimska cesta; Levstik, Resljeva cesta.

Jutri: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarčić, Sv. Jakoba trg.

Solnce zaide danes ob 18.01, vzhaja jutri ob 5.45 in zaide ob 17.59.

ZA NASE NAROČNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij A in B.

Sport

16. oktober — olimpijski dan

Po sklepu mednarodnega odbora za IX. Olimpijado v Zagrebu se vrši 16. oktobra v vsi državi Olimpijski dan, ki naj bo močna propaganda za olimpijsko idejo in manifestacija napredka celokupnega sporta v Jugoslaviji.

Dogovorjeno z vsemi državnimi sportnimi savezi se priredijo na ta dan v vseh krajih, kjer obstoje sportne organizacije, do polne veliki manifestacijski sprejodi, katerih se morajo obvezno udeležiti vse sportne panoge, ostali dan pa je namenjen raznim sportnim tekmam, katerih čisti dohodki pripadajo izključno državnemu olimpijskemu fondu.

Za Olimpijski dan bodo določili pristojni sportni savezi za posamezne sporte obvezne tekme in so vse ostale tekme, v kolikor niso prirejene izključno na korist Olimpijskega dne, za ta dan prepovedane. Ker bo Slovenija brez dvoma morala zastopati jugoslovnski zimski sport že na zimsko-sportni Olimpijadi meseca februarja 1928 v St. Moritzu v Švici, je naša dolžnost, da kar v največji meri podpremo olimpijsko akcijo in ji damo z resno sportno manifestacijo in tekmami moralno in gnotno oporo.

Pozivamo vse sportne organizacije in društva v Sloveniji, da v krogu svojega članstva intenzivno agitirajo za čim večji uspeh Olimpijskega dne.

Odbor za propagando IX. Olimpijade v Sloveniji.

— Madžarska — Jugoslavija. V nedeljo se vrši v Zagrebu meddržavna tekma Madžarska — Jugoslavija. Postava Jugoslavije je nastopila: Mihelič — Ivković, Mitrovič — Arsemjevič, Dončić II, Giler.

— Češkoslovaški maratonski tek. V nedeljo je bila v Pragi velika sportna manifestacija, katere se je udeležilo okoli 30.000 sportnikov v sprejodu. Na sprejodu so bile tudi razne sportne prireditve, lahka atletika, nogomet, hokej itd. V nogometu je Češkoslovaška zmagala nad Avstrijo z 2 : 0. To je bila tudi prva tekma za evropski zlati pokal, ki ga je daroval češkoslovaški ministar predsednik Svehla. V hokeju je zmagala Avstrija v razmerju 2 : 0. Zanimiv je bil tudi češkoslovaški maratonski tek. Prvi je prispel na cilj Krof (Sparta) v 2 : 57 : 50.2.

— Zagrebški sodnik Fabris je v nedeljo spdil tekmo Avstrija — Češkoslovaška. Praki listi poročajo, da je sodil dobro, toda dunajska kritika z njim ni zadovoljna.

— Pred spopadom Dempsey — Tunney.

Jutri se udirata znamenita boksarja, in sicer v Chicagu za naslov svetovnega prvaka v boks. Priprave za match so ogromne. Kakor poročajo listi, se pripelje več sto newyorških bogatašev na borbo v letalih. Zračni prevoz stane na progi Chicagu — Newyork 550 dolarjev. V Chicagu vlada zadnje dni pasja vročina, zato sta morala Dempsey in Tunney prekiniti svoj trening.

veške Benetke — to je imenitna ideja. Morda vam pa kapitan dovoli oditi za dva dni na dopust v Benetke?

D'Albaniac je odprl smeje vrata je dilnice, kjer sta sedela za mizo Neznane in grof Mossenigo.

III.

PRVA POT V SVET.

Med zajtrkom je Leticija napeto poslušala Neznanečev pogovor s članom beneškega Sveta deseterice in je kmalu pozabila na neprijetno srečanje s Faultonom.

Grof Mossenigo je govoril o običajih in šegah obnovljenih Benetk in prešel na življenje v ostalem svetu.

Kakor je bilo pričakovati, je ostala zemlja brez neobljudenih krajev. Na obeh tečajih se je ustanovila bogata in močna Polarna ribolovna družba, ki je zalagala človeštvo z najrazličnejšimi vrstami rib.

Svet se je razdelil v štiri močene države: Evropsko konfederacijo s sedežem v Parizu, na čelu z velikim svetom in za vse življenje voljenim prezidentom, Zedinjene države obeh Amerik na čelu s prezidentom, voljenim na deset let; Azijska Zveza na čelu z monarhom in Tihooceanske kolonije, ki jih upravlja prezident, določen vsakih sedem let na svetovnem kongresu.

Jean de la Hyre:

500

II.

NEPRIČAKOVANA OVIRA.

Leticija je pozvala beneškega vojaka s seboj v jedneno celico št. 11, kjer so pod Faultonovim nadzorstvom stavljali aeroplan.

— Kapitan mi je naročil, naj izročim tega moža vam, — je dejala Leticija. Naročil je, da se mu ne sme zgoditi nič zalega.

Faulton se je ozrl na vojaka, stoječega na pragu s helebardo v roki. Po čudni obleki in preplašenem pogledu je spoznal, da ima opraviti z ujetnikom.

— Razumem, gospod, — je odgovoril Leticiji.

Ton, s katerim je izgovoril besedo »gospod«, je spravljal Leticijo v zadrego. Spomnila se je, da Faulton vse ve.

Toda kakor da ni opazil njene zadrege, je Faulton osorno zaklical:

— Bernard!

Iz skupine delavcev je stopil mlad podčastnik.

— Odvedite tega moža v jetniško

celico. Vi prevzamete odgovornost, če pobegne. Vsako jutro mi morate poročati o njem. Pojdite!

Seržant Bernard je potrepljal Benečana po rami in ga odvedel. Benečan je bil tako presenečen, da je brez ugovora sledil podčastniku v ječo.

Leticija se je hotela vrniti v jedneno celico št. 20, da pogleda, kaj počno njeni vojaki. Odšla je po glavnem hodniku. Komaj je pa dvignila roko, da bi odprla železna vrata, je začela za seboj osoren glas:

— Gospod de Clève!

Prestrašena se je obrnila.

— Faulton!

Za njo je stal Američan. Oči so se mu čudno svetile, vrat je bil iztegnjen, ustnice so mu drhtele. Iztegnil je dolge, z rjavimi kocinami poraščene roke. Leticija je slutila nevarnost. Naslonila se je s hrbtom na železna vrata in vprašala osorno:

— Kaj se je zgodilo, Faulton?

Odgovoril je z izpremenjenim glasom:

— Zgodilo se je to, da sem zdaj pravljen živeti! Da, živeti hočem ... zato, ker živite vi! Me razumete?

— Ne, ne razumem! — je odgovorilo dekle.

Nasmehnil se je in iztegnil roko.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 21. septembra 1927.

— **Katoliške inamije.** »Slovenec« poroča iz Maribora, kakor da je SDS nasprotnovala gimnaziji v Mariboru, ker je humanistična, držala pa realno gimnazijo v Kranju. Ni treba povdarjati, da katoliški pisec te novice vedoma laže. Take infamije so redke celo v današnjih razmerah in vredne morale, ki vlada v SLS. Pač pa je na drugi strani resnica, da se je redukcija izvršila vsled finančnega zakona in po sporazumu z SLS.

— **Novo korito pri Zbornici TOI.** Iz obrtniških krogov smo prejeli: Med obrtniki in drugimi pridobitnimi krogi je vzbudila vest »Slov. Naroda« o razpisu mesta namestnika generalnega tajnika pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo veliko pozornost, deloma ogorčenje in ostro kritiko. Mesto se razpisuje tik pred volitvami in popolnoma neutemeljeno. Vse obrtnike zanima, na kakšen zakonit način se je kreiralo to mesto. V obrtniških krogih pa se tudi vzdružuje vest, da je ta razpis popolnoma formalnega značaja in da je mesto rezervirano nekemu mlademu radikalu — politično — upravnemu uradniku. To smatrajo vsi obrtniki za največjo strankarsko protekcijo in koristništvo, ker se obenem prezirajo dosežani tajniki, ki imajo strokovno prakso, dočim dotični pač še nima niti polne o trgovski politiki.

— **Iz carinske službe.** Iz državne službe sta odpustena carinika Vekoslav Slavič in Peter Ognjanovič, oba pri carinici v Mariboru. V višjo skupino so pomaknjeni cariniki Ivan Skala, Fran Dubravič, Anton Terček in Ivan Bukovec, vsi v Ljubljani ter Miha Čop v Trzinu.

— **V naše državljanstvo je sprejel ruski emigrant Aleksander Kulakov,** inženir dirke državnih železnic v Ljubljani.

— **Potres.** Iz Kozjane nam poročajo, da so čutili v ponedeljek 9. t. m. ob 12. uri 5 minut precej močan potresni sunek, ki je trajal sekunde. Potres je imel južno-severno smer.

— **Marko Trifkovič odpotoval v inozemstvo.** Bivši predsednik Narodne skupščine M. Trifkovič je včeraj prispel v Ljubljano ter preko Jesenic nadaljeval vožnjo v inozemstvo. G. Trifkovič potuje s svojo hčerko in sinom v Bad Gastein, kjer ostane delj časa na odmoru.

— **Državni proračun za leto 1928-29.** Vsa ministrstva so poslala finančnemu ministru svoje proračune za leto 1928-29, ki jih sedaj pregleduje proračunski oddelček finančnega ministrstva. Do 20. oktobra t. l. bo pregled proračunov končan.

— **Gradnja velike livarne železa.** V generalni direkciji državnih rudnikov se izdeluje načrt gradnje velike državne livarne železa. Načrt se predloži ministrskemu svetu v odobrenje. Kraj, kjer naj bi se zgradila ta livarna, še ni določen. Za zgradbo livarne se najame večmilijonsko posojilo.

— **Zatvoritev učiteljske.** Po redukciji osnovnih šol in gimnazij prihajajo na vrsto učiteljska. V prosvetnem ministru je že izdelan načrt za redukcijo učiteljske. Prosvetni minister predloži prihodnje dni ta načrt ministrskemu svetu v odobrenje.

— **Pilotske šole.** Glavni odbor Aerokluba v Beogradu je sklenil, da se začetkom prihodnjega leta ustanove posebne pilotske šole v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu in Skoplju.

— **Poštnobrojavna šola v Beogradu.** V poštnobrojavni šoli v Beogradu je bil v ponedeljek 19. tm. odprt prvi kurs za poštne uradnike in uradnice. V tačaj je sprejetih 26 kandidatov in 14 kandidatinj, več tudi iz Slovenije.

— **Redukcija srednjih šol.** Radikalno vladno »Vreme« piše k redukciji naših gimnazij kratko in cinčno: »Povodom redukcije srednjih šol je prosvetno ministru prejelo mnogo protestov iz vseh mest, kjer so bila ukinjena gimnazije. Med tem se ministru na vse te proteste ne bo oziralo, če zahteva, da se preklicne redukcije, niso opravljene. Samo v skrajnem slučaju se bodo protesti uvaževali.

— **Glavni odbor Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev.** Meseca avgusta se je vršil v Subotici kongres Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, ki je bil prekinjen in se je v nedeljo nadaljeval v Brodu ob Savi. Na kongresu je bil izvoljen nov glavni odbor, ki ga tvorijo: predsednik. Leza Gjorgjevič, podpredsednik Miloš Jokić in Rado Janković, tajnika Jovo Bakić in Vasa Knežević, blaginik Rada Milosavljevič. V redakcijski odbor glavnega društvenega glasila »Železničar« so izvoljeni: Josip Simončič, Franjo Remic, Veljko Zekić in Nikola Pavlovič. Kongres je izdelal obširno spomenico na prometnega ministra glede izboljšanja socialnega in materialnega stanja železničarjev in brodarjev.

— **Za povzdigo turizma.** Ker je prihodnje leto pričakovati še večji dotok inozemskih turistov v našo državo, je ministru trgovine in industrije sklenilo, zahtevati povzdig kreditov v svrhu povzdiga turizma in prihodnjem proračunu. Zavedni predlog bo obširno utemeljil trgovinski minister dr. Spaho.

— **Ponovavas pri Grosupljem.** Blizu Ponove vasi se nahaja griček Tabor s prilazno cerkvico sv. Nikolaja — z visokim obzidjem še iz turških časov, odkoder so naši ljudje metali vroče olje na Turke, ter tako premagali. Od tam je 10 minut oddaljena podzemeljska jama župana Permeta. Dne 25. septembra se vrši na Taboru v obliži »Ledenice« velika veselica z bogatim srečolovom, saljiva pošta, strelšče, turška kavarna, janc na raznu itd. — Pri veselici igra godba na pihala iz St. Jurija. Ogleda si lahko vsak na novo urejeno podzemeljsko jama »Župana Permeta« razsvetljena z »Aurovo lučjo« — napravljeno je več hodnikov in raznih stopnic, ter je vsakomur lahko dostopna. Jama je bogato okrašena s krasnimi naravnimi kamni stalagmitov in stalaktitov. Ogleda si lahko tudi Lode-

nico in Mikličevo jamo. — Za dobro kapljico in jedila preskrbljeno. Za udeležence železniška postaja Grosuplje. Prihitite vsi in posetite našo jamo.

— **Vilfanova kočna na Begunjski ostane** odprta do vstetega 25. septembra.

— **Žensko gibanje.** Dne 17. in 18. t. m. je bila druga skupščina »Alijanse« (zveze) Ženskih Pokretov v Beogradu, katere so se udeležile zastopnice 13 feminističnih društev naše države. Pod predsedstvom Slovenke g. Alojzije Stebi, se je razpravljalo predvsem o metodi dela, ki naj pospeši uresničenje stremljenj ženskega gibanja v naši državi. Kot prvo skupno akcijo v to svrhu je smatrati organiziranje manifestacijskih shodov za volilno pravico v vseh večjih krajih države ob pričetku zasedanja skupščine. Kdaj in kje se bo vršil tak shod v Ljubljani, bomo še poročali.

— **Iz Laškega nam poročajo:** Odkar so odšli iz našega mladega mesteca letoviščarji, je zavladalo v njem bolj mirno življenje. Toliko tujecev kakor letošnje poletje še ni bilo nikdar. Gostom so toplice ugajale in so bili z letoviščem zelo zadovoljni. Pogrešali so pa več ali manj dobro pitno vodo. Z vodovodom, ki se nam obeta, mesto veliko pridobi. Hvaležni smo možem, ki delajo na to, da dobimo zdravo pitno vodo.

— **Hmelj se je imenito obnesel in bo vrzel** lepe denarje. Vse kaže, da se bodo vinogradi bolj in bolj preurejali v hmeljnike. Tudi drugače je kmet z letino zadovoljen. Zlasti lep je krompirjev pridelek. Dobe se po pol kg težki krompirji. — V premošnjiku je zaposlenih 620 delavcev, dnevna produkcija je 33 vagonov. Noben premošnjik T. P. D. ne daje tako dobrega premoga kakor naš. Največ ga vzame železniška uprava za brzovlake, kar nam je lahko v ponos.

— **Železniška nesreča v Dobropoljah.** O železniški nesreči v Dobropoljah smo prejeli kratko poročilo, ki naglašja, da je to v Sloveniji ena večjih železniških nesreč, ki so sicer dokaj redke. Včeraj okoli pol dne se je tovorni vlak zaletel v nabiralni vlak, ki je pred njim vozil po istem tiru. Pri karamboli sta iztržila dva tovorna vagona, ki sta se precej poškodovala. Človeških žrtvi ni bilo, pač pa je materialna škoda cenjena po komisiji, ki je prišla v Dobropolje iz Ljubljane, na približno 45.000 Din. Promet je bil na postaji ustavljen od 12.10 do 19. Pomožna oseba iz Ljubljane, Grosupljeja in delavci na Dobropoljski postaji so v kratkem času popravili tir in iztržena vagona postavili nazaj na tir. Posebna komisija bo ugotovila vzrok nesreče. Ugotovljeno je, da je »osoba«, videč kritični položaj, storilo vse, da je preprečilo še večjo nesrečo.

— **Novi atentati na vlak pri Gjevgeliji.** Iz Skoplja poročajo, da je bil včeraj po polnoči izvršen atentat na vlak, ki vozi iz Strumice v Gjevgelijo. Pri 115 kilometru je vlak zadel v bombo, ki je eksplodirala. Strojevodja je bil toliko duhaprisoten, da je vlak pravočasno ustavil in se ni zgodila večja nesreča. Blizu kraja, kjer je eksplodirala bomba, so našli pismo, pisano v bolgarsčini in podpisano od makedonskega revolucionarnega komiteja. Iz tega sklepajo da je atentat delo Makedoncev.

— **Težka železniška nesreča pri Varesu.** V tork popoldne se je pripetila težka železniška nesreča na gozdni progi blizu Paltov Hana. Z lesom natovoren vlak je skočil s tira in se prevrnil po bregu navzdol, železničarja Kortoviča in Bekaroviča so leseni hlodi popolnoma zdrobili. Brez zavestna in težko ranjena so prepeljali v bolnico, a ni upanja, da okrevata.

— **Smrtna stava z jajci.** Dva mladeniča Golovrat Luka in Ilija Spahić sta sklenila stavko za 10 Din, da bo Ilija pojedel 25 trdo kuhanih jajc zaporedoma. Oba sta iz sela Jasen pri Mostarju. Na posledice te nepremišljene stave nista pomislila. Ilija je kmalu zbral 25 jajc jih skuhal in stava je začela. Ko je pojedel deseto jajce, je začutil v želodcu bolečino, a se je premagal in ni rekel besedice. S silo je zaužival še ostala jajca. Sele pri osemnajstem jajcu se je zrušil na tla in se zvijal v krčih od bolečin v želodcu. Vsaka pomoč je bila zaman. Nesrečni mladenič je plačal nespametno stavko z življenjem.

— **Pri zastajajočem telesnem odvajanju,** napetem telesu, odvečni žlezočni kislini, glavobolu, razdražljivosti, občutku tesnobe, splošnih slabosti, utrujenosti pospešuje prihodna grenčica »Franc-Josef« brez truda h bolečin lahko izprazni. Najznamenitejši zdravnik tega stoletja so vodo Franc-Josef z velikim uspehom porabljali pri možkih ženskah in otrokih.

Iz Ljubljane

— **Ij Patrijarh Dimitrije v Ljubljani.** Kakor poročajo beogradski listi, odpotuje patrijarh pravoslavne cerkve Dimitrije v Slovenijo, da nadzira pravoslavne občine. Patrijarhu prirede v Ljubljani svečan sprejem.

— **Na ženski obrtni šoli** se vrši vpisovanje izrednih učenk (hospitantk) za šivanje ali vezanje 22. in 23. septembra ob 10. in 16. Pouk se prične z mesecem oktobrom.

— **Iz Nezgoda ljubljanskega tovarnarja.** Znani ljubljanski tovarnar sadnih sokov g. Srečko Potnik iz Ljubljane, Metelkova ul. 13, se je v ponedeljek popoldne peljal na zdravljenje v Rogoško Slatino. Ker pa mu je postalo med potjo slabo, je v Celju izstopil. Nastanil se je v »Celjskem domu«, kjer se mu je slabost še povečala in poiskani zdravnik je ugotovil kap v levi strani telesa ter odredil, da so ga prepeljali v javno bolnico. Kakor nam poročajo, se je njegovo zdravstveno stanje znatno zboljšalo in je že izven večje nevarnosti. G. Potnik govori ter bo kmalu pomiril.

tedna zapustil celjsko bolnico. G. Potniku, ki živi v ljubljanskih in ostalih gospodarskih krajih splošno simpatije, želimo, da bi kmalu povsem okrevel in se vrnil na delo.

— **Ij Vreme.** Snovi ob 21. je kazal barometer 761, termometer + 18,2° C, danes ob 7. jutraj barometer 765, termometer + 14° C, opoldne barometer 763,5, termometer + 24° C. Jutraj močno megleno.

— **Ij Udruženje gled. igralcev** mestni odbor Ljubljane, ima svoj redni občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 10 uri dopoldne v opernem gledališču (zborova dvorana). Odbor.

— **Ij Javna risarska šola** se odpravi letos v področju umetniške šole »Probudra« v poslopiju tehniške srednje šole, v istem obsegu kot je bila nekdanj. V to šolo se sprejemajo pomočniki in starejši vajenci vseh strok in obrti. Pouk bo ob nedeljah od 9.—12. ure. pričetek pouka v nedeljo 2. oktobra 1927. Čas pouka je ugoden tudi za one, ki bi se vozili z vlakom v šolo. Vpisovanje dne 25. septembra in 2. oktobra od 9.—11. ure. prišteje desno soba št. 6. Podrobnosti o pouku daje pri vpisovanju volja šole prof. Anton Sever.

— **Ij Nar. žel. glasbeno društvo »Sloga«** opozarja cenj. javnost na številna vprašanja, da nima ničesar skupnega z nameravano prireditvijo tombole neke železničarske godbe, za katero se v teh dnevih prodaja tablice.

— **Pavilion Dolničar** vsak večer od 18 do 2 ure prvoteren koncert.

— **Ij Sokol »Šiška«** otvori plesno šolo 1. oktobra.

— **Ij Tatvine.** Hlapec Anton Terglav je kupil od nekega tovarisa več obleke za 100 Din. Ko se je na to odstranil za delj časa iz hleva, mu je prodajalec obleko odnesel in naravno tudi 100 Din. — Na Starem trgu stanujoči uradnikovi soprog Heleni Serše je v nedeljo med gnečo povodom revije narodnih noš na veselemu neznan žepar iz ročne torbice izmaknil denarnico, v kateri je bilo 250 Din gotovine. Ta žepna torbina je bila v nedeljo na veselemu edine, čeprav se je prebrisanim žeparjem nudila najboljša prilika, da pridejo na svoj račun.

— **Ij Pogrešan.** Trgovca na Selu Ivan Rahne je policiji naznanil, da že od 19. tm. pogrešajo trgovskega vajenca Leopolda Kotarja, doma iz Gabrovke pri Moravčah.

— **Ij Zapiranje gostiln.** Za časa pokrajinske jesenske razstave je policijsko ravnanje dovolilo gostilnam, ki so v neposredni bližini veseleja, da smejo imeti svoje lokale odprte do 1. ure ponoči. Drugi gostilničarji v mestu so to dovoljenje tolačili po svoje in imeli te dni svoje lokale tudi odprte do omenjene ure. Službojuči stražniki so te gostilničarje opozorili, da ne smejo imeti lokalov odprtih, kakor one gostilne v bližini veseleja. Nastop policijskih organov je vzbudil med gostilničarji ostro kritiko.

— **Ij Drobiz policijske kronike.** Aretirane in zaprte so bile včeraj štiri osebe. Neki Bosanec, ki je baje nabiral dekleta po posredovalnicah za Balkan. Prvotno je bil osumljen kot trgovec z dekleti, izkazalo pa se je, da je slaboumen. Policija je prišla na sled neki zelo rafinirani tatvini, v katero so zapleteni trije mladeniči, ki so bili včeraj aretirani. Prijavljeni sta dve manjši tatvini. Končno je prijavljenih 10 voznikov odnosno kolezarjev radi prestopkov cestnopolijskega reda.

— **Ij Privatni detektivski zavod.** Rimska cesta št. 9. 2117n

— **Razstava in zaloga pletilnih strojev** vseh vrst ter strokovnj. pouk v pletenju v Ljubljani, Židovska ulica 5. Fr. Kos. 104

Iz Maribora

— **m Mariborsko delavstvo za podaljšanje stanovanjske zaščite.** Snovi se je vršil na vrtu pivovarne Götz protestni shod delavstva, ki so ga sklicali mariborski socialisti. Kljub gonji klerikalcev je bil shod izredno dobro obiskan in se ga je udeležilo okrog 1500 oseb. Govorniki so orisali politični položaj in v zvezi s tem polajnsili, v kakšnem položaju je stanovanjski problem pri nas. Predvsem so zahtevali, da država več stori za odpravo stanovanjske bede, predvsem pa, da se podaljša stanovanjska zaščita do leta 1930. Na shodu je bil obenem sprejet oster protest proti okrnitvi mariborske gimnazije.

— **m Protestni shod zoper okrnitev mariborske gimnazije.** Občinski odbor SDS je sklical za danes protestni shod zoper okrnitev mariborske gimnazije. Klerikalci se že vnaprej boje obsodbe svoje brezglave in škodljive politike in zato se že vnaprej opravičujejo v »Slovencu«, češ, da so tudi oni proti temu, da pa so tega krivi — demokraciji! Izgovor je dober, pa če ga ne repu prišede. Toda časi, ko je ljudstvo slepo verjelo klerikalnim lažem, so minule in danes ve vsak otrok, da je klerikalna stranka, ki se je po blejskem paktu zvežala z radikali in s katerimi so se baš danes popolnoma fuzijonirali, v polni meri odgovorna za vse počette Vukličevičeve vlade. Demontiranje slovenskega srednjega šolstva ostane neizbrisano madež klerikalne stranke!

— **m Iz strahu pred ljudsko obsodbo** se bahajo sedaj klerikalci kot največji zaščitniki slovenskega šolstva. Zavedajoč se, da jim udarca, ki so ga prizadejali Mariboru z ukinitvijo višjih razredov mariborske gimnazije, ne bo nihče odpustil, sedaj na vse pretege zatirajo, da bodo storili vse, da se zavod ohrani. Občinski odbor namerava celo sam nositi vse stroške, da se ukinitvi peti razred zopet vzpostavi. Lepo in prav! Toda kako mislijo klerikalci zagovarjati pred davkoplačevalci tako nepotrebno razsipavanje denarja? Če bi se klerikalci ne prodali radikalom, samo da pridejo v vladu, ali bi bilo potrebno, da sedaj radi njihove brezglavosti nalagajo davkoplačevalcem nova bremena s tem, da bo morala oblast nositi stroške za nadaljine vzdrževanje gimnazij! Ne boš, Jaka, slepomišli!

Velike konjske dirke v Ljubljani

Kaj moramo vedeti o konjskih dirkah. — Kako se stavi na konje. Najboljši jahač Jugoslavije se udeleži dirk v Ljubljani.

Konjski sport je nedvomno eden najplemenitejših in bo kljub razvoju avtomobilizma in letalstva kot tak ostal. Težko je izraziti z besedami občutek, ki ga ima jahač, ko sedi na tej plemeniti živali in ji s spretnostjo nekako diktira svojo voljo. Konj je neprijemno močnejši kot človek in vendar se pušči od njega voditi, nosi ga kamor človek hoče, in stopa, kakor želi jahač. Zato nudi jahanje toliko razvedrila in radosti. Prav tako nudi tudi vožnja z dobrim konjem izreden užitek, daš konj v hitrosti niti od daleč ne dosega avtomobila.

V Ljubljani je konjski sport že od nekdaj zelo razvit in pred vojno civilni jahači v ljubljanski okolici niso vzbujali take pozornosti, kakor zdaj, ko so se ljudje nekako odvadili videti na konju civilista. Med vojno je namreč konjski sport tudi pri nas počival, ker je rabila država vse boljše konje za vojaštvo. Po vojni se je zanimanje za konjski sport povsod znova pojavilo, toda v ospredju so silile druge sportne panoge, zlasti avtomobilizem, motociklizem in nogomet. Tako je konjski sport v Ljubljani tudi prva vojna leta počival. Šele z ustanovitvijo Kola jahačev in vozačev je ta sportna panoga oživila in kakor vse kaže, bo sčasoma pritegnila tudi širše sloje prebivalstva.

Kolo jahačev in vozačev priredi v soboto 24. in v nedeljo 25. tm. na vojaškem vežališču jahalne in vozne dirke, ki bodo največje, kar smo jih imeli doslej v Ljubljani. Občinstvo bo imelo priliko obudovati spretost in hitrost najboljših konj, kar jih imamo v Sloveniji. V soboto je na programu kot prva točka Ljubljanska dirka, to je dirka za konje rojene v Sloveniji. Dirkalna proga znaša 2000 m. Za to dirko so razpisane štiri nagrade v skupnem znesku 3.000 Din. Da se izgledi na zmago enakomerno razdele, morajo konji, ki so na dirkah še zmagali, absolvirati daljšo progo kakor oni, ki še niso dobili nobene nagrade. Vsak konj, ki je že dobil nagrado, dobi za vsakič tisoč Din nagrade 20 m dodatka. Konj, ki je dobil recimo 8000 Din nagrade, mora absolvirati progo 2000 plus 20 x 8, torej 2160 m. Njegov start, to je kraj, kjer se začne dirka, bo torej 160 m za onim konjem, ki še ni dobil nobene nagrade.

Kolo jahačev in vozačev hoče pospeševati tudi domačo kmetljsko konjerejo in zato bo nudilo pri dirkah našim kmetovalcem priliko, da svoje konje pokažejo in eventualno tudi prodajo. V ta namen bodo imeli vsi konji kmetijske reje 20 m dovoljenja, kar pomeni, da bodo stali pri startu 20 m pred

ostalimi konji. Konji, ki so še v posesti lastnikov konjerejev, dobe še 20 m dovoljenja. Konji domače reje, stari šele 3 leta, dobe nadaljnih 20, konji, ki niso še dobili nobene nagrade pa še 40 m dovoljenja. Na ta način bo omogočena našim kmetovalcem uspešna udeležba pri dirkah.

Vsi konji odnosno jahači in vozači dobe številke, tako da se bo lahko občinstvo orientiralo. Iz programa bo razvidno ime konja, lastnika in vozača odnosno jahača. Občinstvo bo lahko na pojedine konje stavilo. Oni, ki stavijo na konje, dobe izplačan znesek, ki je bil stavljen na dotičnega in vse druge konje. Da bo občinstvo informirano o poslovanju totalizatorja, kjer se stavi na konje, naj navedemo praktičen primer. Recimo, da dirkajo štiri konji A, B, C, D. Na konja A se stavi 2000, na B 500, na C 800 na D 900 Din. Višina na pojedine konje stavljenega zneska je odvisna od tega, kateri konj je hitrejši in kateri vozač boljši. Ako zmagava v našem primeru konj B, dobe vsi oni, ki so stavili nanj, najprej nazaj svojih 500 Din, poleg tega pa vse zneske, ki so bili stavljeni na ostale tri konje. Iz tega sledi, da ni vedno dobro staviti na splošno znanega hitrega konja, marveč da je bolje poskušati srečo z manj znanim konjem in staviti takezvali »outsider«, ker pripadejo po tem dotičnemu sorazmerno visoke stave na druge konje. Kakor povsod velja tudi pri konjskih dirkah nabeležiti, da dobi mnogo samo oni, ki mnogo riskirajo.

Posebna atrakcija sobotnih in nedeljskih konjskih dirk bo nastop konjeniškega podpolkovnika Vladimirja Seuniga iz Beograda. Ime tega izbornega jahača je znano v sportnih krogih vse Evrope. Podpolkovnik Seunig se je udeležil zadnja leta nešteti mednarodnih konjskih dirk in turnirjev ter je bil 29 krat odlikovan. Jahanlo šolo je dovršil v Saumuru v Franciji v dunajskem »Reit-lehrerinstitutu«. Prvič je nastopil v inozemskem hipodromu leta 1910. Pozneje je posvetil ves prosti čas praktičnemu in teoretičnemu vežbanju v konjskem sportu. S svojimi konji Benit, Medin in Koeilan je odnesel na mednarodnih konjskih dirkah za 29 nagrad. Zmagal je tudi na velikih mednarodnih konjskih dirkah 1925., na takozvani IX. olimpijadi na Holandskem, kjer je nastopilo nad 4000 jahačev in vozačev vsega sveta. Prvo nagrado je odnesel tudi pri lanskih mednarodnih konjskih dirkah na Dunaju, kjer sta dobila njegova konja Sara in Koeilan tri prve nagrade.

Ta resolucija je bila poslana ministrstvu za socialno politiko, finančnemu ministru, Jugoslovanskemu klubu, upravi državnih monopolov, velikima županoma ljubljanske in mariborske oblasti in občinskemu odboru Udruženja vojnih tuvalcev.

Iz Celja

— **c Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 12. do 18. septembra se je zaklalo: 3 konje, 20 volov, 21 krav, 8 telic, 29 telet in 58 svinj. — Uvozilo se je: 1103 kg govedine, 1292 kg telefine in 299 kg svinjine.

— **c Državna deška osnovna šola v Celju** vabi prijatelje mladine na šolsko prireditve, ki se vrši v nedeljo, dne 25. septembra ob pol 4 uri popoldne v telovadnici nove šole na Dolgem polju. Na sporedu je 6 troglasnih narodnih pesmic, ki jih poje mladinski zbor šole in izvirna igra v slikah »Pri Andrejčevih«, katero je spisal učitelj g. Franjo Roš. Med odmore svira godba salonskega orkestra. Vstopnina: sedeži po 5.—, stojšča po 10.— Din. Cisti dobiček je namenjen revni šolski deci za nabavo učil. Vabi se zato k obilni udeležbi.

Gospodarstvo

— **c Pobiranje davčne varščine.** Ministrstvo financ je z razpisom z dne 5. avgusta 1927 št. 90.348 odredilo, da se odlok z dne 16. junija 1927 št. 70.215, s katerim je bilo ukinjeno pobiranje 4% davčne varščine, ne nanaša na tute podanike in na naše državljane, ki nimajo protokolirane izvozne ali uvozne firme. Nekatere carinarne so tolažile pojem protokoliranja tako, da so zahtevale davčno varščino od vseh domačih podjetnikov, ki niso mogli dokazati da je njihova firma s o d n o protokolirana. Ker je v Sloveniji dolžnost sodne protokolacije odvisna od obsega firme, odnosno od višine predpisane davka, pri nas velik del podjetij ni sodno protokoliran, ampak samo prijavljen obrtnim oblastvom. Da se vsled tega v Sloveniji nastale nepravilice pri pobiranju davčne varščine preprečijo, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani intervenirala na merodajnih mestih potom Centralne industrijskih korporacij v Beogradu in dobila zagotovilo, da se izda v najkrajšem času polajnsil, da se oprostite od 4% davčne varščine pri uvozu in izvozu nanaša na vsa podjetja ki so prijavljena obrtnim oblastvom. Čeprav niso sodno protokolirana.

— **c Seznan članov borznega razsodišča v Zagrebu** je interesotno na vloglet tudi v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Novice iz Splita

Krasti so začeli tudi v Splitu. Malo se tukaj beleži tatvin, zadnje čase pa so tudi naše mesto začeli posecati dolgi parklji raznih rafiniranih individuev: Ing. »Arko« i. dr. Priprli so danes sopot nekega Žičića, ki ma na vesti razne vlohe in tatvine po naših večjih mestih. Tudi razne manjše tatvine in vlomni so znak, da noče Split ostajati niti v tem. Večje mesto, več kriminala.

Najdenec. Na vratih dr. Josipa Čulića so našli sedem mesecev staro dete. Oddali so ga v deželno bolnico, mater pa išče po hiši do sedaj brez uspeha.

Prvi v Ljubljani!

Veselo! Zabavno! Napeto!

Če žene preveč trošijo, kolketajto in se zabavajo

Če može preveč obnašati oči in kumpje očelice

se pričnejo

Muke ljubosumnosti

V glavni vlogi priljubljena srčkana prelepa

FLORENCE VIDOR

Predstave danes točno ob:

4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

Trafikanti v boju za obstanek

V nedeljo popoldne se je vršil v hotelu »Lloyd« protestni shod slovenskih trafikantov, ki so nastopili organizirano proti nameravanemu znižanju prodajne provizije tobaka od 5—4%. Nastopilo je več govornikov, ki so ostro kritizirali ta nesocialni čin uprave državnih monopolov. Slednjič je bila soglasno sprejeta resolucija, ki se glasi:

»Uprava državnih monopolov je izdala naredbo, s katero se zniža trafikantom prodajna provizija. Radi tega nesocialnega čina uprave državnih monopolov, ki groza eksistenco tisočev in tisočev trafikantov ter jih utegne spraviti z družinami vred na beraško palico, se je sklenilo nastopiti odločno proti in vporabiti vsa zakonita sredstva, da se ta naredba ne uveljavi.

Pribiti moramo, da je že pri 5% prodajni proviziji položaj trafikantov skrajno mizeren in je njih obstoj vsled pčilega za služba, plačevanja visoke dohodnine, drage najemnine lokalov, plačevanja obresti za posojila in pogosta ustanovitve novih trafik zelo težak. Vsled tega smo zavzemali v predhodnih resolucijah odločno stališče, da se odstotki zvišajo od 5 na 8. Poleg tega so pa trafikanti po večini vojne žrtve ki se preživljajo izključno z dohodki svojih trafik, pridobljenih na podlagi invalidskega zakona v svrhu primerne eksistence.

S to naredbo uprave državnih monopolov postane invalidski zakon iluzoren in žene trafikante v propast. Trafikanti in trafikantnje iz cele Slovenije, zbrani na protestnem shodu, soglasno protestirajo proti temu nesocialnemu činu uprave državnih monopolov, ki ima za posledico uničenje trafikantov.

Kričeče razmere v naših obmejnih krajih

Brez dvoma je bilo med inozemskimi letoviščarji v Bohinju precejšnje število tistik gostov, ki bi bili radi napravili potisk v Italijo, če ne v obliki ture čez Crno prst, pa vsaj v obliki izleta čez krasen in lahek prelaz Bača. Kaj so si morali dotični misliti, kaj pripovedujejo, vrnivši se v svojo domovino, sedaj o naših razmerah, če jih je morda pri vsakem koraku nadlegoval obmejni vojak in jim končno še prestop meje zabranil celo na kraju, kjer niti Italijani ne delajo nikakih ovir, — to si lahko mislimo. En sam tak slučaj lahko pokvari našo celoletno tujsko reklamo, ker je že tako na svetu, da ljudje verjamejo raje slabim vestem kakor dobrim.

Všček teh obmejnih šikan, ki so bile nekdanj doma na obmejnih železniških postajah v Mariboru, Rakeku in drugod, a so se sedaj očitno preselile od tod na naše gorovje, pa tvori okolnost, da ti obmejni vojak tudi ne puste našemu lastnemu državljanu, ki bi se hotel morda kot turist ali izletnik vracati iz Italije čez to gorovje, da bi prestopil mejo in se na ta način vrnil v svojo domovino. Zavračajo vsakogar, celo na prelazu Bača!

Če bi stvar ne bila tako resna, bi se moral človek takemu postopanju, ki se ne more drugače označiti, kot abderitsko, smejati. Seveda preide turist kmalu smeh, če se mora vrniti po istem potu v dolino, potem pa se poslužiti železnice skozi bohinjski predor.

To je pač neke prav posebne vrste obmejnočetni birokratizem, neka samovoljnost, ki nima opore v nobeni postavi, birokratizmu, ki nas smeji pred vsem svetom in nam ne dela nobene časti; »Balkan« pravijo tujci iz Nemčije in Avstrije. Tega ne najdeš v prav nobeni državi na svetu, da bi se lastni državljani ne smeli povrniti v svojo domovino.

Apeliramo na višjo vojaško oblast, da poseže tu energično vmes in napravi remedium. To pa tembolji, ker se čuje, da so bile že podane tudi konkretne pritožbe zoper četo na vojaško nižjo komando. Pobijanje tihotapstva je stvar fin. stražnikov, a skrb za legitimiranje se naj prepusti orožništvu, pri čemer naj obmejne čete, če že morajo biti na vsak način v naših krajih, nastopajo kot pomožni organi finančarjev in orožnikov, ne pa samostojno, kakor sedaj. Prestop meje naj se v obče osebam s pravičnim potnim listom ne brani, najmanj pa na tacihi prelazih, kjer še Italija ne dela zaprek. Sicer bo prišlo do tega, da bo nekega dne Italija, zoper čije obmejno postopanje vedno kričimo in se pritožujemo obrnila ost proti nam in nam upravičeno rekla:

Napravite najprej red pri svojih lastnih organih, potem se šele obegnite ob nas! In če bi Italija to napravila, bi ji nihče ne mogel oporekati, ker bi imela na celi črti prav. Pred vsem naj se pa seveda žalostni junaki mučnega in nepotrebnega incidenta s kraljico, po prestani kazni, s komandantom vred odstranijo iz Bohinja. Novemu komandantu naj se pa izda nova, čisto primerna službena navodila, ki bodo preprečala vsako šikaniranje prebivalstva in turistov.

Za konec še par besedi na naslov naše železniške direktorije glede železniških zvez iz Bohinja v Ljubljano in obratno. Vožnja na tej 96 km dolgi progi traja nič manj

nego 3 in pol ure; če pa vporabljaš za povratek iz Bohinja v Ljubljano popoldanski vlak št. 917, ki odhaja iz Bistrice ob 17 uri 48 minut in ki bi moral biti v Ljubljani ob 21 uri 3 minute, rabiš pa tudi 4 ure, da se veče. Ta vlak se mora namreč križati na postaji Bled s tržaškim brzovlakom št. 904, ki bi moral odhajati z Jesenic ob 18 uri 10 minut, kar se pa le redko kdaj dogaja. Navadno ima ta brzovlak občutno zamudo in tako se dogaja, da ga čaka na Bledu potniški vlak št. 917 tudi do 30 minut, tako da prihaja v Ljubljano včasih tudi šele ob pol deseti uri zvečer. Pravcati unikum na tej progi je pa to, da svetovno znano letovišče in kopališče Bled, ter z njim seveda tudi Bohinj, nimata nikake direktne dnevne brze zveze z jugom države, dasi prihaja ravno od tam največ obiskovalcev. Da še več. Pred nekako enim letom se tudi noben mednarodnih brzovlakov ni ustavljal na Bledu ter je bilo potreba veliko napora od strani lokalnih faktorjev na Bledu, preden so dosegli, da se mednarodni vlaki ustavljajo tudi tu. Obiskovalci Bleda z juga so pa primorani vporabljati takozvane gorenjske brzovlake, ki imajo zvezo z jugom, le do postaje Lesce, od koder oziroma kamor se morajo peljati z avtomobilom na Bled oziroma z Bleda, kar je gotovo zelo nerodno, dasi za tamošnje izvoške zelo prikladno. Še direktnih vagonov z juga ni, z edino izjemo sobotnih turistovskih vlakov, ki pa za letoviščarje sploh ne prihajajo vpoštev.

In vendar bi se dal promet prav lahko vsaj deloma izboljšati. Iz Bohinja bi se dal pospešiti dohod vlaka št. 917 na Jesenice prav lahko tako, da ne bi, če vozi z vedno, prihajal na Jesenice šele ob 18 uri 45 minut, torej ob času in za 20 minut prepozno, ko je brzovlak št. 5 ob 18 uri 25 minut na jug že odšel, marveč ob 18 uri 5 minut. Teh 40 minut bi se dalo pridobiti enostavno s tem, da bi vlak vozil malo hitreje, zlasti pa, da ne bi prazna garnitura v Podbrdu stala in čakala na odhod od 15 ure 52 minut do 16 ure 47 minut in da bi se na 48 minut določeno čakanje vlaka na carinsko in policijsko revizijo v Bistrici skrajšalo na 30 minut. Tako bi potniki, katerim je ležeče na tem, lahko prestopili v Jesenicah v brzovlak št. 5 in zlasti obiskovalci Bleda ne bi bili prisiljeni dirjati z avtomobili z Bleda v Lesce, da vlove tam ta brzovlak. V obratni smeri pa bi bilo uvesti kot priključno zvezo na brzovlak iz Ljubljane št. 4, ki prihaja na Jesenice ob 10 uri 10 minut dopoldne, potniški vlak kot nadaljevanje v Bohinj, kamor bi lahko privozil v manj nego eni uri, kar je za obratno smer iz Bohinja že sedaj vpeljan.

Na ta način bi se lahko skrajšala sedaj 3 in pol ure in še več trajajoča vožnja na malo več nego 2 uri, kar je velik razloček. A bojimo se, da bo preteklo še mnogo Save mimo Črnuškega mostu, preden bodo taki, tako samo ob sebi umevni in prikladni predlogi našli milost pri merodajnih železniških faktorjih. Znašiti tedaj, ko bodo železnice komercializirane?

Hemeroidi!

20 000 odzdravljenih s pomočjo Av. tri
Oriol hemeroidov. Cene
L. 1000 SIS d. 1. Zor. 1. Pe
r. d. Lu. 1. an

ORIOL

To in ono

Ameriški legionarji v Parizu

Kakor smo že poročali, so se zbrali v Parizu ameriški legionarji, da obude spomine na svetovno vojno in zmago zavezniškega orožja. Legionarjski kongres je otvoril v navzočnosti maršala Focha, generala Pershinga in mnogih drugih odličnih vojaških in civilnih dostojanstvenikov v ponedeljek dopoldne prezident republike Doumergue. Slavnostni govor je imel minister Marin, ki se je spominjal junaštva ameriških legionarjev in naglašal, da je prijateljstvo obeh narodov med vojno mnogo pripomoglo k udržitvi svetovnega mira. Na banketu, ki ga je priredila legijonarjem na čast francoska vlada, je poveljnik ameriških legionarjev Savage naglašal, da so legionarji organizirani strogo po demokratičnih načelih. Cilj ameriške legije je udržitvi miru, pravičnosti, svobode in demokracije. V imenu francoske vlade je pozdravil ameriške goste ministrski predsednik Poincaré, ki se je v svojem govoru spominjal pogovora s pokojnim Wilsonom pred njegovim odhodom v Ameriko. Wilson je takrat izjavil, da je povzročila svetovna vojna ogromno škodo, da je pa opozorila ves svet na moralno dolžnost, da se morajo združiti vsi pošteni ljudje in nastopiti energično proti novim vojnem.

Popoldne se je vršil po pariških ulicah manifestacijski obhod ameriških legionarjev. Pariško prebivalstvo je prirejalo gostom navdušene ovacije. Svečanost bi se bila zaključila v najlepšem redu, da niso povzročili anarhističnega incidenta. Pred otvoritvijo kongresa ameriških legij v Trocaderu je vstopil v dvorano tajnik zveze anarhistov in odbora za Sacco in Vanzettija, obločen v vojaško uniformo, in zaklical: Slava Saccu in Vanzettiju! Nato se je dal brez odpora aretirati.

Koliko potrošijo Američani za reklamo

Podjetni in praktični Američan se vedno ravna po načelu: Če imaš deset dolarjev, jih vložiš osem v reklamo, a dva v podjetje. Zato je razumljivo, da Američani za reklamo riskirajo ogromne vsote, kajti zavedajo se, da od dobre in bombastične reklame zavisi ves uspeh kupčije. Neki statistik je izračunal, da se letno v Ameriki potroši nad dve milijardi za reklamo, kar se zdi sicer nekoliko pretirano, a je baje točno.

Kako ogromne zneske žrtvujejo večja podjetja, odnosno trusti za reklamo, je razvidno iz statistike desetih podjetij v letu 1926. Za reklamo, predvsem časopisno, so plačali Chevroleta Motor Company (avtomobili) 4.1 milijonov dolarjev; Reynolds Tobacco Company (cigarete), 4 milijone; Tostom Cereal Company (žitarice) 3.5 milijonov; Lambert Pharmacal Company (desinfekcijska sredstva) 3.5 milijonov; American Tobacco Company (cigarete) 3.3 milijonov; Procter & Gamble Company (milo) 3.1 milijonov; Dodge Motor Company (avtomobili) 3 milijone; Liggett &

Myers Company (cigarete) 2.7 milijonov; Lever Brothers (milo) 2.6 milijonov; Overland Company (avtomobili) 2.6 milijonov dolarjev.

Vseh teh deset podjetij je torej tekom zadnjega leta izdalo skupno 32 in pol milijona dolarjev za reklamo. Radi vedno večje konkurence se računata, da bodo izdatki za reklamo letos podvojeni.

Skopa angleška kraljica

Pokojna angleška kraljica Viktorija je bila znana kot izredno varčna, da celo skopa žena in gospodinja. Pazila je na vsako malenkost; vsak vinar ji je bil dobrodošel. Njeni potomci pa z denarjem niso baš štedljivi in zlasti dva njena vnuka sta zašla čisto v denarne stiske. Zato sta opetovano potrkala na vrata svoje babice, toda naletela sta vedno slabo. Nekega dne je kraljica prejela pismo svojega vnuka, da naj mu nujno pošlje 300 funtov. »Gre za častno zadevo«, je pisal vnuk. »Zgubil sem v igri in bi mi bilo skrajno neprijetno, če bi dolga ne mogel poravnati.«

Kraljico je to pismo zelo ogorčilo. Vnuku ni poslala niti beliča, pač pa štiri strani dolgo pismo, polno moralnih pridig, groženj in opominov, da bodo angleški kralj pač ne sme ljudstvu dati tako slabih zgledov. Nato je dobila kraljica sledeče pismo:

— Ljuba babica! Srčna Ti hvala za Tvoje dolgo in dragoceno pismo, ki me je vsestransko obogatilo. Tvoji opomini mi bodo vedno lebdeli pred očmi, v ostalem pa Ti sporočam, da mi je Tvoje pismo pripomoglo, da sem dobil 600 funtov. Bogat Američan mi je za pismo plačal 600 funtov. Bil je zelo srečen, da je dobil tako dragoceno pismo. V globoki hvaležnosti se Te spominja Tvoj vnuk in želi še več korespondence...

Dve veliki avtomobilski nesreči na Moravskem

V nedeljo zvečer se je pripetila blizu postaje Stare mesto - Ubersko Hradišče na Moravskem težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Sofer Pleta je vozil z avtomobilom potnike iz Uberskega Hradišča na Moravskem težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Sofer Pleva je vozil z avtomobilom potnike iz Uberskega Hradišča na severni kolodvor. V avtomobilu je bilo 16 oseb. Na prelazu čez železniško progo je sofer opazil, da premika lokomotiva dva vagona. Zdi se, da je sofer izgubil hladnokrvnost in ni pravočasno ustavil avtomobila. Prišlo je do strahovite katastrofe. Lokomotiva je zavozila v avtomobil in ga vlekla po progi kakih 25 korakov. Železniške tračnice so bile takoj zalite s krvjo. Ko je vlakovodja končno ustavil lokomotivo, so prihiteli iz bližnjih hiš ljudje in potegnili izpod razbitega avtomobila 17letnega uradnika Vrta, 53letnega železniškega uslužbenca Biška in 18letno služkinjo Vagenrovo. Vsi trije so bili strahovito razmesarjeni. Trupla so prepeljali v mrtvašnico. Služkinja je držala v naročju 6letno de-

te, ki je padlo pri karambolu pod železniški nasip in ostalo nepoškodovano. Od ostalih potnikov je bilo 5 težko, 8 pa lahko ranjenih. Soferja niso aretirali, ker njegova krivda še ni dokazana. Avtomobil je ostal na progi popolnoma razbit. Škoda znaša nad 40.000 Kč.

Druga nesreča se je pripetila na cesti med Šitboricami in Sokolnicami. Tu se je hotel avtomobil umakniti vozu, pa je z vso silo zavozil v globok jarek. Avtomobil se je trikrat prevrnil in popolnoma razbil. Skoraj vsi potniki so bili ranjeni. Z rešilnim avtomobilom so jih prepekljali v bolnico v Brno, kjer je primarni ugotovil, da k sreči rane niso smrtonosne.

Najboljše, najtrpejše, zato najcenejše.

Iz vele mestne zločinske kronike

Pariška policija je v nedeljo prejela nevarnega pustolovca in vlomilca. Je to 26letni Armand Caulier, ki po pravici zasluži ime kralja vlomilcev. Caulier je bil strah in trepet hotelskih gostov. Policija lopovu dolgo ni mogla do živca, ker se je vedno posluževal listin svojih žrtv in je tako tekom enega leta najmanj 150krat spremenil svojo identiteto. Sedaj so njegovim pustolovščinam napravili konec.

Na prometni Friedrichsstrasse v Berlinu je bil v noči od sobote na nedeljo izvršen v neko draguljarno velik vlom, ki se je dobro obnesel. Svedrovi so odnesli za 150.000 mark zlatnine (okoli 1.800.000 Din).

Berlinska policija je imela v nedeljo sploh srečen dan. Prijela je dva rafinirana svedrovca, ki sta tekom zadnjega pol leta izvršila nebroj vlomov. Pri svojem poslu sta postopala skrajno brutalno, popolnoma po vzorcu ameriških banditov in se nista strahla človeških žrtv. To sta brata Willi in Max Thiele. Prvi je po poklicu monter, a drugi trgovec. Willi je bil šele maja meseca po prestani osemletni kazni izpuščen iz zapor.

To pa ga ni spametovalo. Njegova zločinska žilca se ni umirala. Stopil je v stik s svojim bratom in z njim vred izvedel nebroj vlomov. Pretekli mesec sta vlomila v Mülverstedtu in povodim vlomov ustrelila kočijaža A. Fasupla.

Pri vlomih sta se lopova posluževala najmodernejšega vlomilskega orodja: pri njima so našli električni aparat za varjenje, dva samokresa z 200 naboj, stroje za vrtnanje, večjo količino strihinina, kloroforma in morfiia. Kloroform sta uporabljala pri vlomih in napadih, ker sta osebe, ki so jima bile na poti, omamila. — Izročili so ju državnemu pravdnistvu.

Hektografični aparati,

cvrtki, masa, hektografični trakovi vedno in na vsej strani za og.

Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova 6 | Tel. 2980

Skladiščnik

star 40. let, vaje vsakršnega dela — išče službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Skladiščnik/2124« na upravo »Slov. Naroda«.

Zastopnike

in zastopnice za prodaja srečk na obroke išče Bančna poslovavnica Bežjak, Maribor, G. s. posk. ulica 25 77/L

Blagajničarka

z večletno prakso, večja slovenskega in nemškega jezika — išče službo. Gre tudi na delo. — Ponudbe pod »Blagajničarka/2054« na upravo »Slov. Naroda«.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa«). Se priporoča. — Izvršitev tobo na, cene zmerno. 72/L

Popolnoma suha lepa

BUKOVA DRVA

v polnih ali razžagana, kakor tudi mehka drva dobavlja trdka ARBOR d. d., Dunajska c. 50 v vsaki množini od 1 m³ naprej. Dostavlja tudi na dom. Telefon 2546.

Veliki predtiskarija ženskih ročnih del

za trgovino, solo in dom. Tisoče novih, krasnih vzorcev. Čisti tisk, hitra izvršitev nizke cene. Predtiskujemo samo na prinesenem blagu. — Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, mehnično umetno vezenje.

* Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13

Dvodrumska hiša

(novozidana), velik vrt — takoj naprodaj. Kupec dobi stanovanje dveh sob in kuhinje. — Ponudbe pod »Ugodna cena/2133« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje dveh sob

in kuhinje, velik vrt, 30 minut od glavne pošte — oddam takoj. — Ponudbe pod »Zračno/2131« na upravo »Slov. Naroda«.

Kemična pralnica in barvanje oblek

v najrazličnejših barvah izvaja delo v najkrajšem času pri najnižjih cenah.

Anton Boc, Ljubljana,

Selenburgova ulica 6/1. Tovarna: Vič-Glince.

Slovenske noše

kompletne, narodne — kupuje muzej Danila Popovića, Beograd, Terazije 7. 2136

Natakarica,

zmožna kavicje — išče službo v večjem hotelu. — Ponudbe pod »Natakarica/2139« na upr. »Slov. Naroda«.

Vsled preselitve

naprodaj pohištvo, kuhinjskega pribora, moško perilo in obleke, oprava, moško perilo, obleka — Bleiweisova cesta 20, pritličje, levo. 2129

Pristni ovčarji

deset tednov stari — naprodaj. — Stari trg 34, pritličje. 2141

Lepo zračno sobo

z električno razsvetljavo oddam s I. X. v Vodmatu. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2140

Uradnik

vešč vseh pisarniških del, zmožen slovenskega, nemškega, italijanskega in češkega jezika — želi premeniti sedanjo službo za Ljubljano. — Dopisi pod »Soliden/2138« na upravo »Slov. Naroda«.

Mercedes Benz

danes uesporno in daleko najekonomičnejši in v ceni najpovoljnejši avtomobili na svetu.

Najnovejši tip 8/38 in 12/55 HP.

Karoserije za vse svrhe in v vseh oblikah.

Za Jugoslavijo se bodo naročili vozovi z večjim odmikom od tal nego so običajni vozovi.

Veliki kompresorji od 100 in 140 HP po znatno znižani ceni.

Daimler Benz

tovorni vozovi za vse svrhe, po kakovosti nedosežni.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Christian Nuser, Beograd

Knez Mihajlova 52. 2095

Iščemo zanesljive strokovne zastopnike.

Spominjajte se Tabora!

KLIŠARNA „JUGOGRAFIKA“

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klišejev, črtne in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.

LJUBLJANA V PETRA NASIP 23.